



LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BAMIDBAR • MAAMAR 14

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול...

Quando Israel colocou
“faremos” antes de “ouviremos”



DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak



LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/bamidbar/14/

1 בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת

משתמשין בו שנא' [שנאמר] (תלים ס"י ק"ג כ' [כתבו])

“Quando Israel colocou ‘faremos’ antes de ‘ouviremos’, uma voz celestial (bat kol) surgiu e disse: ‘Quem revelou a Meus filhos este segredo, que os anjos ministrantes utilizam?’ Como está dito (Salmos 103:20):

ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ברישא עושי והדר לשמוע. (בגמרא פ"ט דשבת

דפ"ח סע"א [סוף עמוד א]).

‘Bendizei Havayá, Seus anjos, poderosos em força, que cumprem Sua palavra, para escutar a voz de Sua palavra’: primeiro “que cumprem”, e depois “para escutar”. (Na Guemará, capítulo 9 de Shabat, 88a, no final.)

להבין ענין זה צריך מתחלה להבין ענין מתן תורה והלא כבר קיים אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] את כל התורה עד שלא ניתנה כמ"ש וישמור משמרת

Para compreender esse assunto, é preciso primeiro compreender o assunto da Outorga da Torá. Pois, certamente, Avraham, nosso patriarca, de abençoada memória, já cumprira toda a Torá antes de ela ser outorgada, como está escrito: “E ele guardou Minha incumbência,

מצותי חקותי ותורתי, ופרט ד' דברים משמרתו אלו מצות ל"ת [לא תעשה]. מצותי אלו מצות עשה וחקותי ותורתי אלו בחי פנימיות של מצות עשה ולא תעשה.

Meus mandamentos, Meus estatutos e Meus ensinamentos.” E o versículo especifica quatro coisas: “Minha incumbência”: são as mitsvot negativas; “Meus mandamentos”: são as mitsvot positivas; e “Meus estatutos e Meus ensinamentos”: são o nível da dimensão interior (pnimiyut) das mitsvot positivas e negativas.

2 וכמ"ש למען אשר יצוה את בניו וגו' והרי היתה התורה ירושה להם מאבותיהם. וגם להבין ענין ירידת

ה' על הר סיני בקולות וברקים בעשרת הדברות

E, como está escrito: “Para que ordene a seus filhos”, etc. Assim, a Torá era uma herança que lhes vinha de seus pais. E [devemos] também compreender o motivo da descida de D'us ao monte Sinai, entre trovões e relâmpagos, na ocasião dos Dez Mandamentos,

ועל כל דבור ודבור פרחו נשמתן ומה כתיב בהון לא תרצח לא תנאף וגו'. שהם דברים פשוטים שגם שכל אנושי מחייבן.

e que, a cada uma das declarações, suas almas saíram de seus corpos; e o que está escrito nelas? “Não matarás; não cometerás adultério”, etc., que são assuntos simples, exigidos até mesmo pela razão humana.

ויוכן כל זה בהקדים מה שכתוב במשנה תורה אחר עשרת הדברות כי ישאלך בנך מחר לאמר.

Tudo isso será compreendido mediante a introdução do que está escrito em Mishneh Torá [Deuterônômio], depois dos Dez Mandamentos: “Quando teu filho te perguntar, no futuro, dizendo:

מה העדות וגו'. ואמרת לבנך וגו'. ויצונו ה' לעשות את כל החקים האלה ליראה את ה' וגו'.

‘Quais são os testemunhos’, etc.; e dirás a teu filho”, etc.; “E Havayá nos ordenou cumprir todos estes estatutos, para temer Havayá”, etc.

והוא שאלת בן חכם כמ"ש בירושלמי (פרק ערבי פסחים ה"ד) בהיות כי הנה כלל כל המצות לא שייך אל הנשמה

Esta é a pergunta do filho sábio, como está escrito no Yerushalmi (capítulo Arvei Pesachim, halachá 4), pois as mitsvot, em seu conjunto, não dizem respeito à alma

רק בהיותה מלוכשת תוך הגוף הגשמי אשר מצאהו רעות רבות ועליו שייך הציווי סור מרע שהגוף נמשך אחריו ועשה טוב בקיום מצות עשה המצות מעשיות בגשמיות כמו ציצית ותפילין ושופר וסוכה ולולב ודומיהן.

a não ser quando ela está revestida no interior do corpo físico, sobre o qual “muitas desgraças recaíram”; a ele se aplica o mandamento “Afasta-te do mal”, pois o corpo é atraído por ele, e “pratica o bem”, cumprindo os mandamentos positivos, as mitsvot práticas realizadas com coisas físicas, como tsitsit, tefilin, shofar, sucá, lulav e semelhantes.

משא"כ הנשמה לעצמה בטרם ירידתה לעוה"ז להתלבש בגוף לא היתה צריכה לכך וא"כ למה זה ירדה הנשמה כל כך

Ao contrário, a alma por si só, antes de sua descida a este mundo para revestir-se em um corpo, não precisava disso. Sendo assim, por que a alma desceu tão profundamente

להתלבש בגוף גשמי בשביל קיום מצות מעשיות ומה יתרון לה בכל עמלה, וע"ז תירץ לנו הכתוב כי תכלית כל המצות כדי ליראה את ה' וגו'.

para revestir-se em um corpo físico a fim de cumprir mitsvot práticas? E que benefício ela obtém de todo o seu esforço? A isso o versículo nos responde: o propósito de todas as mitsvot é “temer Havayá”, etc.

וביאור הענין הנה כתיב לך ה' הגדולה וגו' (בד"ה א' כ"ט) כי מה שהקב"ה נק' גדול כמ"ש גדול ה' ומהולל מאד אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] אימתי נקרא גדול כשהוא בעיר אלקינו פי'

E a explicação do assunto: está escrito: “Tua, Havayá, é a grandeza”, etc. (I Chronicles 29). Pois, quanto ao Santo, bendito seja Ele, ser chamado “grande”, como está escrito: “Grande é Havayá e muito louvado”, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: Quando Ele é chamado grande? Quando está na cidade de nosso D'us. O significado é

כי מה שנקרא גדול על שם גדולתו שמתפשט מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין להוות מאין ליש כל הנאצלים והנבראים וכי ולהחיותם ולקיימם

que Ele é chamado grande por causa de Sua grandeza, que se estende desde o início de todos os níveis até o fim de todos os níveis, para fazer existir, do nada, todos os seres emanados e criados, etc., e dar-lhes vida e sustentá-los,

כדכתיב אתה עשית את השמים וגו' ואתה מחיה את כולם וכמה רבוא רבבות עולמות תלוי במאמרו. como está escrito: “Tu fizeste os céus”, etc., “e Tu dás vida a todos eles”; e miríades de miríades de mundos dependem de Sua palavra,

כמ"ש היש מספר לגדודיו וגו'. הנה מדת גדולה זו אינה נחשבת ואינה נקראת בשם גדולה כלל como está escrito: “Há número para Suas legiões?”, etc. Ora, esse atributo de grandeza não é considerado, nem é chamado de “grandeza”, de modo algum,

אלא בהתהוות כח הפועל בנפעל ע"י עשרה מאמרות בצירופי אותיות כמ"ש במ"א (וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ט דברכות דנ"ח סע"א [סוף עמוד א] לך ה' הגדולה זו מעשה בראשית).

exceto na formação do poder do Criador naquilo que é criado, por meio das Dez Falas, mediante combinações de letras, como é explicado em outro lugar. (É isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram, no capítulo 9 de Berachos, 58a, ao final: “Tua, Havayá, é a grandeza”: isto é a obra da Criação.)

והנה האותיות נקראין אבנים והצירופים נקראו בתים כמ"ש בספר יצירה שני אבנים בונות שתי בתים וכלליות כל הצירופים נקרא בשם עיר

Ora, as letras são chamadas "pedras", e as combinações são chamadas "casas", como está escrito no Sefer Yetzirah: "Duas pedras constroem duas casas". E a expressão geral e coletiva de todas as combinações é chamada "cidade"

(ועמ"ש בד"ה אלה פקודי המשכן בענין פי' כעיר שחברה לה יחדו י"ל [יש לומר] דהיינו צירופי אותיות המחשבה המהווה עלמין סתימין וצירופי אותיות הדבור המהווה עלמין דאתגליין).

(e veja o que está escrito no discurso que começa com "Estes são os registros do Mishkan", acerca do significado de "como uma cidade que está unida em si mesma": pode-se dizer que isso se refere às combinações das letras do pensamento, que fazem existir os mundos ocultos (almin stimin), e às combinações das letras da fala, que fazem existir os mundos revelados (almin d'isgalyan)).

וזהו אימתי נקרא גדול כשהוא בעיר אלקינו. אבל לגבי קוב"ה [קודשא בריך הוא] בכבודו ובעצמו אינו נקרא בשם גדול כלל

E este é [o significado de]: Quando Ele é chamado grande? Quando está na cidade de nosso D'us. Mas, em relação ao Santo, bendito seja Ele, em Sua glória e em Seu próprio Ser, Ele não é chamado "grande" de modo algum,

כי אני ה' לא שניתתי כתיב ואתה הוא קודם שנברא העולם כו' ובמקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו

pois está escrito: "Eu, Havayá, não mudei"; e "Tu és Ele antes de o mundo ter sido criado", etc.; e "No lugar em que se encontra Sua grandeza, ali se encontra Sua humildade",

כי נשגב שמו לכדו רק הודו על ארץ ושמים בחי' הוד וזיו לבד שמתגלה בחי' מציאת התפשטותו ולא מהותו כי ולגדולתו אין חקר כתיב.

pois "Seu Nome, somente, é exaltado"; apenas "Seu esplendor está sobre a terra e o céu": somente o nível de esplendor e radiância, no qual se revela o nível da existência de Sua extensão, e não Sua essência; pois está escrito: "E Sua grandeza é insondável."

וזהו לך ה' הגדולה שמדת גדולה זו בטל אליך ואינה עולה בשם כלל, (וזהו לך הוי' הגדולה שלהיות התהוות בחי' גדולה זהו ע"י שם הוי' דהיינו יו"ד צמצום כו')

E isso é [o sentido de] “Tua, Havayá, é a grandeza”: este atributo de grandeza está anulado diante de Ti e não é sequer considerado um nome. (E isso é [o sentido de] “Tua, Havayá, é a grandeza”: a vinda à existência do nível de grandeza se dá por meio do Nome Havayá, isto é, pelo yud, [que é] tsimtsum (contração), etc.

ולכן בחי' גדולה זו כלא חשיבא לגבי עצמותו ית' ובחי' אין ממש. וע"ד שנתבאר בד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו בפ"י שהבריאה נק' יש מאין.

Portanto, este nível de grandeza é considerado como nada em relação à Sua essência, bendita seja, e constitui o nível do nada efetivo (ayin). Isso está de acordo com o que foi explicado no discurso que começa “Após Havayá, vosso D'us, andareis”, sobre o sentido de a criação ser chamada “algo a partir do nada”:

שנמשך ונתהווה מהארה בעלמא שהיא בחי' אין וכלא חשיבא אצלו ית' וכמ"ש לקמן אות ג' שאצלו ית' כל מה שלמעלה נקרא בחי' יש לגבי שלמטה הימנו כו'

pois é atraído e vem à existência de um mero vislumbre, que constitui o nível do nada e é considerado como nada diante Dele, bendito seja; e como está escrito abaixo, na seção 3, que diante Dele, bendito seja, tudo o que está acima é chamado o nível de “algo” (yesh) em relação ao que está abaixo dele, etc.

ע"כ גם בחי' הגדולה שכבחי' עיר אלקינו היינו הדבור עליון המהווה מאין ליש נקרא אין ממש ועמ"ש מענין לך ה' הגדולה בת"א [בתורה אור] פ' ויצא בד"ה וישכם לכן. ובפ' וארא בד"ה וידבר אלקים אל משה).

Portanto, até mesmo o nível de grandeza que há no nível da “cidade de nosso D'us”, isto é, a fala suprema, que traz à existência do nada algo, é chamado nada efetivo. E veja o que está escrito sobre o tema de “Tua, Havayá, é a grandeza” em Torah Ohr, Parshas Vayetzei, no discurso que começa “E Lavan se levantou de manhã cedo”, e em Parshas Va'era, no discurso que começa “E D'us falou a Moshe”).

(וע' עוד על פסוק זה ברבות ר"פ ואלה המשפטים. ובפ' במדבר פרשה א' דר"י [דרבינו יצחק] ע"א זח"א [זהר חלק א] בראשית דל"א סע"ב [סוף עמוד ב]. ויחי דרמ"א סע"א [סוף עמוד א]. ח"ב [חלק ב'] פ' בא מ"ב סע"ב [סוף עמוד ב]. ח"ג [חלק ג'] אמור פ"ט א' צ"ב א'. נשא קל"ז ב'. האזינו דרצ"ה סע"א [סוף עמוד א]).

(E veja também sobre este versículo em Midrash Rabbah, no início de Parshas Ve'eleh HaMishpatim, e em Parshas Bamidbar, seção 1, 210a; Zohar I, Bereishis, 31b, no final; Vayechi, 241a, no final; Zohar II, Parshas Bo, 42b, no final; Zohar III, Emor, 89a, 92a; Naso, 137b; Haazinu, 295a, no final.)

וכמשל דבור האדם שבטל לגבי מקור חוצבו שהוא הבל הלב כך כביכול עד"מ הנה כתיב דבר מלך שלטון שבחינת גדולה והתפשטות זו נקרא בשם דבור שכמו הדבור של האדם אינו

E [isso é] como a analogia da fala de uma pessoa, que está anulada em relação à fonte da qual é talhada, a saber, o sopro do coração; assim também, por assim dizer, a título de analogia. Ora, está escrito: “A palavra do rei é soberania”: este nível de grandeza e extensão é chamado “fala”; pois, assim como a fala de uma pessoa não é

אלא לזולתו כך גדולה והתפשטות זו אינו אלא להוות כל הנמצאים וכו' וכשם שאין ערך דבור אחד של אדם לגבי מדותיו ומכ"ש [ומכל שכן] לגבי השכל.

somente para outro; assim, esta grandeza e expansão existem apenas para dar existência a todos os seres, etc. E, assim como uma única palavra de uma pessoa não se compara a seus atributos emocionais (midot), e muito menos ao intelecto,

כך אין ערך מדת גדולה זו שהיא רק התפשטות מב' אותיות משמו של הקב"ה כמ"ש בי"ה ה' צור עולמים ביו"ד נברא עוה"ב [עולם הבא] ובה' עוה"ז

assim, este atributo de grandeza não se compara [a Ele], pois é apenas uma expansão a partir de duas letras do Nome do Santo, bendito seja Ele, como está escrito: “Com Yah, Havayá formou os mundos”: com o yud foi criado o Mundo Vindouro, e com o hei, este mundo.

וכמו שהיא במדת גדולתו ית' כך הוא בכל מדותיו כי כל בשמים ובארץ כתיב שהכל בטלים אצלו ית'.

E, assim como é com Seu atributo de grandeza, bendito seja Ele, assim também é com todos os Seus atributos; pois está escrito: “Pois tudo o que há nos céus e na terra”, o que significa que tudo é anulado diante Dele, bendito seja Ele.

(ועיין מענין כי כל בשמים ובארץ ברכות ר"פ תרומה. זח"ב [זהר חלק ב'] משפטים קט"ז א' נשא קמ"ח א'. שלח קס"ח ב'. פנחס דרנ"ז סע"א [סוף עמוד א].)

(E veja sobre o assunto de “Pois tudo o que há nos céus e na terra” em Midrash Rabbah, no início de Parshas Terumah; Zohar II, Mishpatim, 116a; Naso, 148a; Shelach, 168b; Pinchas, 257a, no final.

וז"ש [וזהו שכתוב] ברכות ריש קהלת ע"פ הבל הבלים ששבעה הבלים שאמר קהלת כנגד שבעת ימי בראשית כו' ע"ש שהם בחי' ז' מדות הנ"ל שהם רק בחי' הבל והארה בעלמא שאין נוגע כלל למהותו ועצמותו ית'. וע' מזה בזח"ג [בזהר חלק ג] תזריע דמ"ז ב').

E é isso que se diz em Midrash Rabbah, no início de Kohelet, sobre o versículo “Vaidade das vaidades”: que as sete vaidades (havalim) mencionadas por Kohelet correspondem aos sete dias da Criação, etc. (veja ali); elas são o nível das sete midot mencionadas acima, que são apenas o nível de um sopro (hevel) e de um mero vislumbre, que absolutamente não toca Seu ser e essência, bendito seja Ele. E veja sobre isso em Zohar III, Tazria, 47b.)

וכך הוא בבחי' חכמתו ובינתו ית' שאפילו בחי' חכמה עילאה קמיה ית' כלא ממש נחשב

E assim é com o nível de Sua Chochmá (sabedoria) e de Sua Biná (entendimento), bendito seja Ele: até mesmo o nível da Chochmá suprema é considerado como nada absoluto diante Dele, bendito seja Ele,

אלא שכך עלה ברצונו להמשיך אור א"ס ב"ה בעשר ספירות שתהיינה בחי' חכמה ובינה כו'.

mas assim foi o que surgiu em Sua vontade: atrair a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendita seja, para as dez Sefirot, de modo que houvesse os níveis de Chochmá e Biná, etc.

וכמאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] בראשית נמי מאמר הוא שראשית הגילוי הוא בחי' חכמה ג"כ אינה אלא בחי' מאמר ועשיה כי מאמר ועשיה הכל אחד כמאמר ברוך אומר ועושה.

E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “‘No princípio’ também é uma declaração”: o início da revelação, que é o nível de Chochmá, também não é senão o nível da fala e da ação; pois fala e ação são uma só coisa, como diz a expressão: “Bendito seja Aquele que fala e realiza”.

והנה כתיב ה' בחכמה יסד ארץ פי' שבח' ארץ היא בח' דבר ה' דעשרה מאמרות שנברא העולם יסודו של בחינת הדבור הוא בחכמה

Ora, está escrito: “Havayá fundou a terra com sabedoria”. O significado é que o nível de “terra” é o nível da palavra de D'us das Dez Expressões pelas quais o mundo foi criado; o fundamento do nível da fala está em Chochmá.

(עמ"ש מזה באג"ה [באגרת הקודש] ע"פ ארץ אשר כו' עיני ה' כו' וע"פ ויעש דוד שם) כמו ע"ד משל באדם הגשמי שצורפי האותיות הם מחכמה

(Veja o que está escrito sobre isso em Iggeres HaKodesh, a respeito do versículo “Uma terra que”, etc., “os olhos de Havayá”, etc., e a respeito do versículo “E David fez um nome”), como, por exemplo, no homem físico, cujas combinações de letras provêm da sabedoria;

שהרי התינוק כל זמן שאין בו דעת לא יכול לדבר. וזהו בראשית ברא אלקים ות"י [ותרגום ירושלמי] בחוכמתא.

pois um bebê, enquanto não tem Daat (conhecimento), não consegue falar. E este é [o significado de] “No princípio D'us criou”, que o Targum Yerushalmi traduz como “Com sabedoria”.

ואמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] בראשית נמי מאמר הוא פי' כדי שיומשך דבר ה' למטה כתחתונים יהי אור וגוי יהי רקיע וגוי. הוצרך להיות ראשית הגילוי בחכמה בכללות.

E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “‘No princípio’ também é uma expressão.” O significado é que, para que a palavra de D'us fosse estendida para baixo, aos mundos inferiores — “Haja luz”, etc., “Haja um firmamento”, etc. —, o início da revelação teve de estar em Chochmá, em sua expressão geral e coletiva.

3 ואח"כ נחלק לפרטיות בתשעה מאמרות אחרות ותרגם אונקלוס בראשית בקדמין רומז על בחינה יותר עליונה שהוא ענין קדמות השכל מחשבה קדומה

E depois, divide-se em particularidades em nove outros pronunciamentos. Onkelos traduziu “No princípio” (bereishit) como “bekadmin” (“no início”), aludindo a um nível ainda mais elevado: aquilo que precede o intelecto (kadmuth hasechel), o pensamento primordial (machshavá kedumá),

דהיינו בחיי רצון העליון מקור להיות בחיי חכמה ראשית הגילוי כי מה שהחכמה נקרא ראשית הוא בערך הנאצלים והנבראים וכו' משא"כ לפניו ית' הרי רם ונשא רבבות מדרגות כו'

isto é, o nível da vontade suprema, a fonte da qual procede o nível de Chochmá (sabedoria), o início da revelação. Pois Chochmá é chamada “início” em relação aos seres emanados e criados etc.; mas, diante Dele, bendito seja, Ele é elevado e exaltado por miríades de níveis etc.,

שאפילו שנקרא חכים ולא בחכמה ידיעה וכו' מ"מ הרי לית מחשבה תפיסא ביה ולא שייך לקרותו אפילו בשם זה כלל ועליו נאמר כולם בחכמה עשית שאפילו חכמה עילאה נחשבת כעשיה גשמיות לפניו.

de modo que, embora Ele seja chamado “sábio, mas não com uma sabedoria cognoscível” etc., ainda assim “nenhum pensamento pode apreendê-Lo”, e não convém chamá-Lo sequer por esse nome. E a respeito Dele foi dito: “A todos fizeste com sabedoria”: até mesmo a Chochmá suprema é considerada como uma ação física diante Dele.

4 וזהו סוף מעשה במחשבה תחלה. פי' מה שהוא ראשית הגילוי שהוא בחיי חכמה הוא סוף מעשה של הקב"ה ע"כ תרגם אונקלוס בראשית בקדמין

E este é [o significado de] “O último na ação, o primeiro no pensamento”. O sentido é que aquilo que constitui o início da revelação, o nível de Chochmá (sabedoria), é o fim da ação do Santo, bendito seja Ele. Por isso, Onkelos traduziu “No princípio” como “bekadmin”,

שהוא מחשבה קדומה להיות מקור לבחינת החכמה שתהיה ראשית הגילוי והוא בחינת רצון העליון והוא מקור התורה והמצות:

que é o pensamento primordial, destinado a ser a fonte do nível de Chochmá, para que este seja o início da revelação; e este é o nível da vontade suprema, que é a fonte da Torá e das mitsvot.

5 קיצור. ברישא עושי דברו והדר לשמוע. ענין מתן תורה. ועל כל דבור פרח נשמתו. ענין ויצונו כו' ליראה את.

Resumo. Primeiro, “os que fazem Sua palavra”, e depois, “para ouvir”. O tema da Outorga da Torá. E, a cada enunciado, suas almas se desprendiam. O tema de “E Ele nos ordenou”, etc., “para temer...”:

שזה תכלית כל המצות ותכלית ירידת הנשמה לתוך הגוף. לך ה' הגדולה. אימתי גדול כשהוא בעיר.

que este é o propósito de todas as mitsvot e da descida da alma ao corpo. “Tua, Havayá, é a grandeza.” Quando Ele é grande? Quando está na cidade:

בחי הדבור עליון אבל אצלו ית' גדולה זו כלא חשיב ונקי אין כי כל כו'. בראשית ח"ע [חכמה עילאה] נמי מאמר הוא. ות"א [ותרגום אונקלוס] בקדמין בחי רצון העליון מחשבה קדומה:

o nível da fala superna; mas, diante Dele, bendito seja, essa grandeza é considerada como nada e é chamada “nada” (ayin), “pois tudo”, etc. “No princípio”, a Chochmá suprema, “também é um enunciado”. E o Targum de Onkelos [traduz] “bekadmin”: o nível da vontade suprema, o pensamento primordial.

6 ב והנה כדי להיות צמצום זה וענוה זו לירד ולהתלבש בבחי הדבור הנקי גדולה שזהו ירידה גדולה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו.

2. Ora, para que haja esse tsimtsum (contração) e essa humildade, descendo e revestindo-se no nível da fala, chamado “grandeza” — pois esta é uma grande descida —, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “No lugar de Sua grandeza, ali se encontra Sua humildade.”

פ"י שאין לך ענוה עצומה יותר מההשפלה להתלבש בבחי הגדולה כו' מאחר שהוא באמת כאין ואפס חשיבא אצלו ית' וכנ"ל בענין הבל הבלים כו'.

Isto significa que não há humildade mais imensa do que esse rebaixamento de Si mesmo para revestir-Se no nível da grandeza etc., pois, na verdade, ela é considerada como nada e nulidade diante Dele, bendito seja, como mencionado acima a respeito de “Vaidade das vaidades” etc.

הנה הוא ע"י תורה ומצות וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ בראשית ברא בשביל התורה שנקרא ראשית כו' גם

Isso ocorre por meio da Torá e das mitsvot, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, sobre “No princípio (bereshit), Ele criou”: “Por causa da Torá, que é chamada ‘princípio’ (reshit)” etc. E também

כמאמר הספרי פ' האזינו אחד משלשה קנינים שקנה הקב"ה בעולמו תורה קנין אחד כו' שהקנין מורה על דבר שהוא יקר ביותר (וכמ"ש במ"א).

como diz o Sifrei, sobre a Parashat Haazinu: “Uma das três aquisições que o Santo, bendito seja Ele, adquiriu em Seu mundo: a Torá é uma aquisição” etc.; pois uma aquisição indica algo extremamente precioso (como explicado em outro lugar).

והנה המצות נזכר בזהר שרמ"ח פקודין הם רמ"ח אברין דמלכא. פי' כמו דרך משל אבר

Ora, a respeito das mitsvot, menciona-se no Zohar que os 248 mandamentos (pikudim) são os 248 membros do Rei. O significado é: assim como, a título de analogia, um membro

שהוא בשר וגידין ועצמות שהם בחי' כלי והאור והחיות מתפשט בתוכן וכללותן נקרא בשם אבר כך המצות הם כלים לרצונו ית' שבהם

— que é composto de carne, tendões e ossos, que constituem o nível de um recipiente, enquanto a luz e a força vital se difundem em seu interior, e sua expressão geral e coletiva é chamada “membro” —, assim também as mitsvot são recipientes para Sua vontade, bendito seja, nos quais

ועל ידם מתפשט אור וחיות רצון העליון ית' מסובב כל עלמין להיות בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] בבחי' גילוי בתחתונים ע"ד שיתבאר (לקמן אות ג') בפ"י ליראה את ה'

e por meio das quais a luz e a força vital da vontade suprema, bendita seja, difundem-se desde [o nível da] luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), para se tornarem o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), em estado revelado, nos mundos inferiores, conforme será explicado (abaixo, seção 3) sobre o significado de “temer Havayá”,

והיינו ע"י ישראל עושי המצוה כמ"ש אשר קדשנו במצותיו כו' (ועמ"ש בד"ה וידבר משה אל ראשי המטות גבי כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם).

e isso se dá por meio de Israel, que cumpre a mitzvá, como está dito: “Que nos santificou com Seus mandamentos” etc. (E veja o que está escrito no discurso que começa com “E Moshe falou aos chefes das tribos”, a respeito de “Pois por tudo o que sai da boca de Havayá vive o homem”).

והנה התורה היא בחי' הדם היא הנפש שהוא הוא הממשיך רוח חיים באברים מן הנפש עצמה והוא מקור חיות הנפש באברים

Ora, a Torá é o nível do “sangue, que é a alma”, pois é o sangue que conduz o espírito de vida aos membros a partir da própria alma, e é a fonte da força vital da alma nos membros.

(ע"י לקמן בשיר השירים בד"ה לסוסתי ברכבי בדרוש השני) כך הוא ענין התורה שהיא נותנת חיים לבחי' המצות עצמן.

(Veja adiante, em Shir HaShirim, no discurso que começa “À minha égua entre os carros”, no segundo discurso.) Assim é o assunto da Torá: ela dá vida ao nível das próprias mitsvot.

וזהו זאת התורה אדם א' ד"ם שהן הם פירושי המצות ופרטי הלכותיהן איך שתהיה המצוה כתיקונה,

E este é [o sentido de] “Esta é a Torá: adam (homem)”: alef, dam (sangue). Pois elas são as explicações das mitsvot e os detalhes de suas leis: como a mitsvá deve ser realizada em sua forma correta.

ובזה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורה עולה כאלו הקריב עולה שנאמר זאת התורה לעולה וכו', ואמרו על פסוק ובכל מקום מוקטר מוגש לשמי ומנחה טהורה אלו תלמידי חכמים וכו' ולמה

E com isso se compreenderá a afirmação de nossos Sábios, de abençoada memória: “Quem se ocupa do estudo (Torá) da oferenda queimada é como se tivesse oferecido uma oferenda queimada, como está dito: ‘Esta é a Torá da oferenda queimada’”, etc. E disseram a respeito do versículo “E em todo lugar se oferece incenso, apresentado ao Meu Nome, e uma oferenda de farinha pura”: “São os estudiosos da Torá”, etc. Mas por que

תהיה א"כ מעלת התורה זו עדיפא מהמצות עצמן שאינם נוהגות אלא בזמן שבית המקדש היה קיים דוקא במקום מזבח ותלמידי חכמים העוסקים בתורה בכל מקום ובכל זמן מעלה עליהם הכתוב וכו'

então essa distinção da Torá deveria ser superior às próprias mitsvot, que só se aplicam no período em que o Templo Sagrado existia, e especificamente no lugar do altar, ao passo que, quanto aos estudiosos da Torá que se ocupam dela em todo lugar e em todo tempo, o versículo os considera como se tivessem oferecido, etc.?

וכן בשארי מצות התורה יש מהן שתלוין בזמן כמו שבת שופר סוכה ולולב אין נוהגין אלא בזמן.

E o mesmo se dá com as demais mitsvot da Torá: algumas dependem do tempo, como Shabat, shofar, sucá e lulav, que só se aplicam em seu período;

אבל שלא בזמן לאו מצוה היא כלל. משא"כ ת"ת [תלמוד תורה] שהוא מצוה בכל זמן לעסוק בדברי תורה ואפילו בהלכות שבת וסוכה וכו'.

mas fora de seu período não são mitsvá alguma; ao passo que o estudo da Torá é uma mitsvá em todo tempo: ocupar-se com as palavras da Torá, mesmo com as leis de Shabat e sucá, etc.

אלא הענין הוא כנ"ל שהתורה היא בחי' הדם הממשיך חיות לכל האברין כשוה בכללותן. משא"כ המצות

Mas o assunto é como mencionado acima: a Torá é o nível do sangue, que conduz a força vital a todos os membros igualmente, em sua expressão geral e coletiva; ao passo que as mitsvot,

שהם אברין דמלכא עד"מ יש בהן התחלקות עת וזמן כמ"ש לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים פי' שהמצות אע"פ [אף על פי] שהן חפץ ורצון ה' יש בהן עת וזמן לפי

que são os membros do Rei, por assim dizer, têm em si uma divisão de tempos e épocas, como está escrito: "Para tudo há uma época, e um tempo para todo propósito sob os céus." Isto significa que, embora as mitsvot sejam o desejo e a vontade de D'us, elas têm uma época e um tempo, porque

שהם תחת השמים פי' שהם למטה מבחינת התורה הנק' שמים לפי שהמצות הם התגלות המשכות הרצון להאיר אור א"ס ב"ה באיזה בחינה.

estão "sob os céus"; isto é, estão abaixo do nível da Torá, chamada "céus". Pois as mitsvot são a revelação dos prolongamentos da vontade, para fazer brilhar a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em determinado nível.

כמו עד"מ לעשות סוכה וכי' שהוא התגלות אור א"ס ב"ה בבחינה עליונה ומדרגה עליונה מאורות עליונים מפני שכך עלה ברצונו והתורה היא התנהגות באיזה אופן תהיה ההתגלות הזאת

Por exemplo, fazer uma sucá etc., que é uma revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele, em um nível elevado e em um grau elevado das luzes supernais, porque assim surgiu em Sua vontade. E a Torá orienta de que maneira essa revelação deve ocorrer,

כמו עד"מ בסוכה שתהיה דוקא ז' על ז' טפחים ושלא תהיה סככה מדבר המקבל טומאה וכיוצא בהן הרבה פרטי דינין באיזה אופן דוקא יהיה המשכות

como, por exemplo, no caso de uma sucá: ela deve ter especificamente sete por sete tefachim, e sua cobertura não deve ser feita de algo suscetível à impureza ritual, além de muitas outras leis detalhadas semelhantes, que determinam precisamente de que maneira os prolongamentos

הרצון ואז דוקא יהיה שורה ומתגלה אור א"ס ב"ה בבחינה זו עד"מ בעל הבית מסדר בכיתו שכלי פלוני יעמוד במקום פלוני וכלי פלוני במקום פלוני.

da vontade devem ocorrer; e somente então a Luz Infinita, bendito seja Ele, repousará e se revelará neste nível. [Isto é] por meio de uma analogia [com] um dono da casa que organiza sua casa de modo que determinado recipiente fique em determinado lugar, e outro recipiente em outro lugar.

7 וכך הוא ענין בחי' התורה שנעשה כמו בעל הבית לעסק המצות ולכן נמשלו המצות להיות נקראים בשם אברים דמלכא שהחיות המתפשט בתוכן הוא לחלוחית המגדלם

E assim é o aspecto da Torá, que se torna como o dono da casa em relação à prática das mitsvot. Por isso, as mitsvot são comparadas a “membros do Rei”, pois a força vital que se espalha dentro delas é a umidade que as faz crescer,

לבד בבחי' קרירות משא"כ התורה נמשלה לדם בחי' אדם א' ד"ם שהדם הוא הנפש והוא הוא הממשיך עיקר החיות ורוח החיים אשר בקרבם ולא בבחי' הגדלה לבד ולכן היא למעלה מבחינת מקום וזמן.

apenas de maneira fria; ao passo que a Torá é comparada ao sangue, o nível de adam: alef, dam (sangue). Pois o sangue é a alma, e é ele próprio que atrai a força vital essencial e o espírito de vida que está dentro dele, e não apenas como crescimento. Portanto, ela está acima do nível de espaço e tempo.

8 וזהו זאת התורה אדם פי' האדם שעל דמות הכסא דמות כמראה אדם בחי' אדמה לעליון בחי' סוכ"ע למעלה מבחי' מקום וזמן.

E este é [o sentido de] “Esta é a Torá: adam (um homem)”: isto é, o adam que está sobre a semelhança do trono, “uma semelhança com a aparência de um homem (adam)”, o nível de “Serei semelhante (adameh) ao Altíssimo”, o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), acima do nível de espaço e tempo.

וכמ"ש הנה מקום אתי וגוי' שלגבי החיות מעלה ומטה שוין כמו שאנו רואים בחוש שהדם הוא הנפש המתפשט בתוכם להגדילן נעשה כמוהם והיו לבשר אחד ממש ויש בהם התחלקות האברים

E como está escrito: “Eis que há um lugar junto a Mim”, etc.; pois, em relação à força vital, o alto e o baixo são iguais. Como vemos com nossos sentidos, o sangue, que é a alma e se espalha dentro deles para fazê-los crescer, torna-se como eles, e eles se tornam literalmente uma só carne; e neles há uma divisão em membros,

ולכן הם נתונים תחת הזמן והמקום אבל התורה שאינה בבחי' התגלות המשכות הרצון בלבד רק בחי' התגלות הנהגות הרצון כנ"ל,

e por isso estão sujeitos ao tempo e ao espaço. Mas a Torá não é apenas o nível da revelação das extensões da vontade; é o nível da revelação das diretrizes da vontade, como mencionado acima,

והרי היא ממשכת הנהגות הרצון העליון לתוך הרצון המתפשט בתוך המצות הרי מקור המשכה זו נקי בחי רעוא דכל רעוין שאינה בגדר מקום וזמן כלל

e ela atrai as diretrizes da vontade suprema para dentro da vontade que se estende pelas mitsvot; portanto, a fonte dessa atração é chamada de nível da “Vontade de todas as vontades” (raava d'chol raavin), que não está de modo algum dentro dos limites do espaço e do tempo

(ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ וכל חפצים לא ישוו בה אפילו חפצי שמים כו') (ועמ"ש ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו גבי ובקולו תשמעו ומ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר):

(E por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram sobre o versículo “E todos os desejos não se comparam a ela”: nem mesmo os desejos do Céu, etc.). (E veja o que está escrito sobre o versículo “Após Havayá, vosso D'us, andareis”, a respeito de “e à Sua voz ouvireis”, e o que está escrito no discurso que começa “Pois neste dia Ele expiará”).

9 קיצור. ענין בראשית בשביל התורה, וענין רמ"ח אברי דמלכא עת לכל חפץ. וענין התורה שנק' אדם. וכל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה. וכל חפצים לא ישוו בה):

Resumo. O sentido de “No princípio”: por causa da Torá. E o sentido dos 248 membros do Rei: “um tempo para cada desejo”. E o sentido de a Torá ser chamada adam. E “Quem se ocupa com o ensinamento da oferenda queimada é como se tivesse oferecido uma oferenda queimada”. E “Todos os desejos não se comparam a ela”.

10 ג והנה תכלית ענין התורה והמצות בהמשכת גילוי רצונו למטה הוא שהכתוב אומר ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' וכו' דהנה כתיב יראו את ה' קדושו.

3. Ora, o propósito da Torá e das mitsvot, ao atrair para baixo a revelação de Sua vontade, é aquilo que o versículo diz: “E Havayá nos ordenou cumprir todos estes estatutos, para temer Havayá”, etc. Pois está escrito: “Temei Havayá, vós, Seus santos.”

וצ"ל מהו קדושו דוקא הלא כתיב יראו מה' כל הארץ. אך הענין כנודע מ"ש במ"א על פסוק

É preciso compreender: por que especificamente “Seus santos”? Não está escrito: “Que toda a terra tema Havayá”? Mas o assunto é conforme o que se sabe do que está escrito em outro lugar a respeito do versículo

כי לא מחשבותי מחשבותיכם שלפניו ית' כל מה שלמעלה נק' בחי' יש לגבי שלמטה הימנו כמ"ש להנחיל אוהבי יש משא"כ ממטה למעלה כל מה

“Pois Meus pensamentos não são os vossos pensamentos”: diante Dele, bendito seja, tudo o que está acima é chamado de nível de “algo” (yesh) em relação ao que está abaixo dele, como está escrito: “Para fazer herdar yesh aos que Me amam”; ao passo que, de baixo para cima, tudo o que

שלמטה הוא מושג ונראה לעין כל בשר נק' יש לגבי שלמעלה הימנו שנק' אין. שאינו מושג ונראה.

está abaixo, que é apreendido e visível aos olhos de toda a carne, é chamado de “algo” (yesh) em relação ao que está acima dele, que é chamado de “nada” (ayin), pois não é apreendido nem visto.

11 וזהו עיקר המשכה של גילוי רצונו ית' למטה להיות ממטה למעלה שוה כמו מלמעלה למטה,

E esta é a essência da extensão da revelação de Sua vontade, bendito seja Ele, para baixo: que, de baixo para cima, seja igual ao que é de cima para baixo.

וכמו שמלמעלה למטה הכל בטל לפניו ית' וכאין ואפס ממש כמ"ש לך ה' הגדולה וגו'

E assim como, de cima para baixo, tudo é anulado diante Dele, bendito seja Ele, e é literalmente como nada e coisa alguma, como está escrito: “Tua, Havayá, é a grandeza”, etc.,

וקמיה כולא כלא חשיב ממש כך יהיה בבחי' גילוי ממטה למעלה וראו כל בשר יחדיו וגו' ובאו במעלות צורים ובמחילות עפר מפני פחד ה' וגו'

e “diante Dele tudo é considerado literalmente como nada”, assim será no nível da revelação de baixo para cima: “E toda a carne verá juntamente”, etc.; “E entrarão nas cavernas das rochas e nas fendas da terra, diante do terror de Havayá”, etc.,

להיות בטל אליו ית' ועד"ז הוא ההפרש בין מ"ש ייראו מה' כל הארץ שהיא יראה תתאה כמו שנדמה לנו שלמטה היש.

para ser anulado a Ele, bendito seja Ele. E nessa linha está a diferença entre o que está escrito: “Que toda a terra tema Havayá”, que é o temor inferior (yirá tataá), pois nos parece que, abaixo, existe o “algo” (yesh);

אבל פי' יראו את ה' היינו שיהיה בחי' את הטפל לשם הוי' דהיינו ביטול ממש

mas o sentido de “Temei (yeru es) Havayá” é que haja o nível de es, que é subordinado ao Nome Havayá, isto é, uma autoanulação (bitul) efetiva,

כמו שלמעלה היש ולמטה כלא חשיבא וזהו כי אין מחסור ליראיו שיהיה בבחי' אין וביטול ועי"ז אין מחסור כו'.

como [é na verdade:] o que está acima é o “algo” (yesh), e o que está abaixo é considerado como nada. E este é [o sentido de] “Pois não há (ein) falta para os que O temem”: que haja o nível de nada (ayin) e de bitul, e, por meio disso, “não há falta”, etc.

12 ובחי' יראה עילאה זו נמשך ע"י עסק התורה שע"ז אמרו אם אין חכמה אין יראה וכמ"ש לקמן בד"ה וידבר אלקים כו' אנכי הו'.

E este nível do temor superior (yirá ilaá) é atraído por meio do estudo da Torá, a respeito do qual disseram: “Se não há sabedoria, não há temor”, como está escrito adiante no discurso que começa com “E D'us falou”, etc., “Eu sou Havayá”.

וזהו יראו את ה' קדושו שבחי' יראה זו נמשך ע"י אשר קדשנו במצותיו וזהו ויצונו כו' ליראה את ה' דוקא.

E este é [o sentido de] “Temei Havayá, vós, Seus santos”: este nível de temor é atraído por meio de “que nos santificou com Seus mandamentos”. E este é [o sentido de] “E Ele nos ordenou”, etc., especificamente “temer Havayá”.

ובחי' יראה גדולה זו בבחי' גילוי רצון זה בגילוי רב ועצום היה בשעת מתן תורה

E este nível de grande temor, neste aspecto da revelação da vontade, manifestou-se numa revelação grandiosa e imensa na época da Outorga da Torá

(עמ"ש לקמן סד"ה וידבר אלקים את כל הדברים בשם הרבות יתרו פכ"ט בענין אריה שאג מי לא יירא דקאי על מתן תורה) על הר סיני בקולות וברקים

(Veja o que está escrito adiante, ao final do discurso que começa com “E D'us falou todas estas palavras”, em nome do Midrash Rabbah, Yitró, seção 29, sobre o tema de “O leão rugiu; quem não temerá?”, que se refere à Outorga da Torá), sobre o Monte Sinai, entre trovões e relâmpagos,

ועל כל דבור פרח נשמתן עד שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שפסקה זוהמתן אל תקרא חרות אלא חירות ממלאך המות ושיעבוד עד חטא העגל כו'.

e a cada enunciado suas almas voavam, a ponto de nossos Sábios, de abençoada memória, dizerem que sua impureza (zuhamá) cessou; “Não leia charut (gravado), mas cherut (liberdade)”: liberdade do anjo da morte e da subjugação, até o pecado do Bezerro, etc.

(ועי' [ועיין] מענין חרות על הלוחות פ"ה דעירובין דנ"ד סע"א [סוף עמוד א]. ובפ"ו דאבות רבות פ' משפטים ר"פ ל"ב. כי תשא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] קנ"ו ב'. ס"פ מ"ז קס"א ג"ד. פקודי פנ"א קס"ג ד'. מצורע פי"ח קפ"ה ב').

(E veja, sobre o tema de “gravado nas tábuas”: capítulo 5 de Eruvin, 54a, ao final; e em capítulo 6 de Avot; Midrash Rabbah, Parashat Mishpatim, início da seção 32; Ki Sisa, seção 41, 156b; final da seção 47, 161c-d; Pekudei, seção 51, 163d; Metsorá, seção 18, 185b;

נשא פ"י [פרק י' / פרשה י'] דר"מ ע"א. פי"ג רנ"ד א'. בקרבן יששכר. שלח לך פט"ז רס"ז ד'. זח"ב [זוהר חלק ב'] יתרו פ"ד משפטים קי"ד א' תצוה קפ"ג א' בשלח מ"ה ב'. ח"א [חלק א'] בראשית דל"ז סע"ב [סוף עמוד ב'] חיי שרה קל"א ב' ויקרא ד"ו ע"ב).

Nasso, seção 10, 240a; seção 13, 254a, sobre a oferta de Issachar; Shelach Lecha, seção 16, 267d; Zohar II, Yitro, 84; Mishpatim, 114a; Tetsavê, 183a; Beshalach, 45b; Zohar I, Bereshit, 37b, ao final; Chayei Sarah, 131b; Vayikra, 6b.)

ועל כן הוצרך לעבודתנו מעט מעט כו' וכמ"ש מעט מעט אגרשנו וגו'. וזהו יתרון מעלת נתינת התורה לישראל בשעת מתן תורה.

E por isso nosso serviço tornou-se necessário, pouco a pouco, etc., como está escrito: “Pouco a pouco os expulsarei”, etc. E esta é a excelência adicional da Outorga da Torá a Israel na época da Outorga da Torá,

הגם כי האבות ג"כ קיימו התורה הנה כתיב באברהם וישמור משמרת שנק' משמרת מצותי שלא נתנה עדיין להאיר על הארץ בגילוי רב ועצום כבשעת מתן תורה

Embora os Patriarcas também tenham cumprido a Torá, está escrito sobre Avraham: “E guardou Minha incumbência (mishmarti)”. Ela é chamada de “incumbência” (mishmeret) dos Meus mandamentos, pois ainda não havia sido dada para brilhar sobre a terra com uma revelação grande e intensa, como no momento da Outorga da Torá.

(ועי' מענין עקב אשר שמע כו' בשמות רבה ר"פ א'. ויקרא סוף פ' ב' שה"ש [שיר השירים] רבה בפסוק חכו ממתקים בגמרא יומא כ"ח ב' נדרים ל"ב א' שלהי קדושין פ"ב [פרק ב'] א' ועמ"ש מזה בד"ה משה ידבר).

(E veja sobre o tema de “Porque ele escutou”, etc., em Shemot Rabá, início da seção 1; Vayicrá [Rabá], fim da seção 2; Shir HaShirim Rabá, sobre o versículo “Seu paladar é doçura”; no Talmud, Yoma 28b; Nedarim 32a; no fim de Kidushin, 82a; e veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Moshé falava”).

ובא הדבור לא תרצח וגוי' שיומשך חיות גילוי רצונו ית' למטה אפילו בענינים אלו בשמירת לא תעשה זו.

E a declaração “Não matarás”, etc., veio para que a força vital (chayus) da revelação de Sua vontade, bendito seja Ele, fosse estendida abaixo, até mesmo a essas questões, por meio da observância desta proibição.

וענין לא תרצח כי הנה כתיב שופך דם האדם באדם כי זה לעומת זה עשה אלהים אדם בליעל הוא היצה"ר [היצר הרע] נגד אדם דקדושה.

E quanto ao tema de “Não matarás”: está escrito: “Quem derramar o sangue do homem (adam) no homem (adam)”, pois “D'us fez um oposto ao outro”: o adam de Belial, que é a inclinação para o mal, oposto ao adam da santidade.

13 והנה ישראל עלו במחשבה ולכן הם גורמים ע"י חטאם במעשה דבור ומחשבה בחי' שפיכת דם וחיות אדם דקדושה באדם דקליפה.

Ora, Israel ascendeu no pensamento [de D'us]; por isso, por meio de seus pecados na ação, na fala e no pensamento, causam o derramamento do sangue e da força vital do homem da santidade no homem da kelipá.

וכן עד"ז בשאר עבירות לא תנאף שלא יגרמו שפע לבטלה לחיצונים. וכן לא תגנוב וגוי' שהוא ע"י שמירת וזהירות מצביעות ופניות כו'.

E, da mesma forma, isso se aplica às demais transgressões: “Não cometerás adultério”, para que não causem um fluxo de abundância em vão para as forças externas. E, igualmente, “Não furtarás” etc., o que se dá por meio de guardar-se e precaver-se contra a hipocrisia e os interesses pessoais etc.

14 והנה בשעת מתן תורה הדבור בעצמו גוזר אומר לא תרצח פי' לשון עתיד שלא תהיה בחי' זו נראית לעולם.

Ora, no momento da Outorga da Torá, a própria fala decretou, dizendo: “Não assassinarás”, isto é, no futuro: que esse nível jamais seria visto.

כי העתיד והציווי שניהם משמשיין בלשון אחד אבל לאחר החטא שהוצרך לעבודתנו הוא ע"י דבורינו שאנו מדברים דברי תורה ממשיכין מעט מעט מרצונו העליון כמ"ש ואשים דברי בפ"ך ועי"ז יתמו חטאים מן הארץ.

Pois o futuro e o imperativo são expressos pela mesma forma. Mas, depois do pecado, quando nosso serviço se tornou necessário, é por meio de nossa fala: ao pronunciarmos palavras da Torá, atraímos, pouco a pouco, algo de Sua vontade suprema, como está escrito: "E pus Minhas palavras em tua boca"; e, por meio disso, "os pecadores deixarão de existir na terra".

והנה התורה שבכתב היא עץ חיים למחזיקים בה ותורה שבעל פה נקרא בזהר אילן דטוב ורע שבו מפרידין הטוב מן הרע (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] באריכות באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה בר"מ [ברע"א מהימנא] פ' נשא והמשכילים יזהירו).

Ora, a Torá Escrita é "uma árvore da vida para os que se apegam a ela", e a Torá Oral é chamada no Zohar de "árvore do bem e do mal", pois por meio dela se separa o bem do mal (como foi explicado extensamente em Igueret HaKodesh, na epístola que começa "No Ra'aya Mehemna, Parashat Nassô: 'E os sábios brilharão'").

כמו עד"מ בשעה שלומדין אלו טריפות בבהמה כו' ואלו כשרות כו'. נעשה בירור והבדלה בין הטמא לטהור ויתפרדו כל פועלי און כהמס דונג מפני אש וגו'

Por exemplo, quando se estuda: "Estas são as treifot (defeitos fatais) num animal", etc., "e estas são casher", etc., ocorre um refinamento (birur) e uma separação entre o impuro e o puro; e "todos os que praticam a iniquidade serão dispersos", "como a cera se derrete diante do fogo", etc.,

עד ימות המשיח שיעביר רוח הטומאה מן הארץ וכתוב ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד ולמהוי אחד באחד וזהו מצות ראייה יראה כל זכורך כדרך שבא לראות כך וכו'

até os dias de Mashiach, quando Ele removerá da terra o espírito de impureza; e está escrito: "Na-quele dia, Havayá será Um e Seu Nome, Um", e "para que Um seja com Um". E esta é a mitsvá de comparecer [no Templo]: "Todos os teus varões aparecerão (yera'eh)": "assim como ele vem para ver, assim", etc.

(רפ"ק [ריש פרק קמא] דחגיגה). פ"י כשם שמלמעלה למטה קמיה כולא כלא חשיב כך הוא מלמטה למעלה כנ"ל.

(no início do primeiro capítulo de Chaguigá). O sentido é: assim como, de cima para baixo, "diante Dele tudo é considerado como nada", o mesmo ocorre de baixo para cima, como mencionado acima.

וזהו כי עין בעין יראו שיהיה ראיית העין שלמטה שוה ומכוון לראיית העין שלמעלה ועמ"ש סדי"ה

E este é [o sentido de] “Pois olho a olho verão”: que a visão do olho de baixo será igual à visão do olho de cima e estará alinhada com ela. E veja o que está escrito no final do discurso que começa

כי תשמע בקול גבי לעשות הישר בעיני ה' אך עכשיו בזמן שאין בית המקדש קיים אומרים ואין אנו יכולים לראות ולהשתחוות כו'.

“Se ouvires a voz”, a respeito de “fazer o que é reto aos olhos de Havayá”. Mas agora, quando o Templo Sagrado não está de pé, dizemos: “E não podemos ver e nos prostrar”, etc.

15 והיינו מפני חטאינו כו'. כי עונותיכם מבדילים ביניכם לבין אלהיכם פי' שעון עושה הבדל והפרש בין

ראיית עין שלכם לבין ראיית עין אלהיכם שע"י קוב"ה [קודשא בריך הוא]

E isto é “por causa de nossos pecados”, etc. Pois “vossas iniquidades fazem separação entre vós e vosso D'us”: isto é, a iniquidade cria uma separação e distinção entre a visão de vosso olho e a visão do olho de vosso D'us. Por isso, o Santo, bendito seja Ele,

סליק לעילא ונהר יחרב ויבש יחרב בבית ראשון ויבש בבית שני וכו' שאפילו בבחי' בית ראשון בחי' בראשית נמי מאמר הוא בחי' חכמה יחרב ויסתלק בחי' המשכת גילוי אלהות ית' ומכ"ש [ומכל שכן] שיבש בבית שני

ascende ao alto, e “o rio será devastado e secará”: “devastado” no Primeiro Templo, e “secará” no Segundo Templo, etc. Pois mesmo no nível do Primeiro Templo, o nível de “‘No princípio’ também é uma declaração”, o nível de Chochmá (sabedoria), ele “será devastado”, e o nível da descida da revelação da divindade, bendito seja Ele, se retira; e tanto mais “secará” no Segundo Templo,

שהוא בחי' גילוי המדות שבלבבו (ועיין מענין זה בזהר בראשית ד"ו ע"ב ודכ"ו ע"א ובפ' שמות ד"ט ע"ב)

que é o nível da revelação dos atributos emocionais (midot) que estão em Seu coração (e veja sobre esse tema no Zohar, Bereishis, 6b e 26a, e na Parshas Shemos, 9b).

והדבר תלוי בתשובה (עמ"ש ע"פ כי ההרים ימושו) שע"י התשובה ומעשים טובים יתגלה האור כי טוב

E isso depende da teshuvá (retorno) (veja o que está escrito sobre o versículo “Pois os montes se afastarão”), pois, por meio da teshuvá e de boas ações, “a luz, que é boa” será revelada;

והיינו ע"י מרירות נפשו בהיותו ממארי דחושבנא כמו שהיה במצרים כמ"ש וימררו את חייהם בעבודה קשה וגו'. ואזי זכו ותעל שועתם אל ה':

e isso ocorre por meio da amargura de sua alma, ao ser um dos “mestres da introspecção” (marei d'chushbena), como aconteceu no Egito, conforme está escrito: “E amarguraram suas vidas com trabalho árduo”, etc. Então eles mereceram, e “seu clamor subiu a D'us”.

16 קיצור. שתכלית ענין התורה והמצות ליראה את ה' יראו את ה' קדושו. והיינו הגילוי כמו שלמעלה היש ולמטה כאין ואפס ממש וכנ"ל בפ"י לך ה' הגדולה.

Resumo. O propósito da Torá e das mitsvot é “temer Havayá”: “Temei Havayá, vós, Seus santos”. E isso é a revelação de que, [na verdade,] o que está acima é o “algo” (yesh), e o que está abaixo é, de fato, nada e nulidade, como mencionado acima na explicação de “Tua, Havayá, é a grandeza”.

וגילוי זה היה בשעת מ"ת [מתן תורה]. וזהו היתרון על קיים אברהם כו'. לא תרצח לא תנאף.

E essa revelação ocorreu no momento da Outorga da Torá. Essa é a vantagem em relação a “Avraham cumpriu”, etc. “Não matarás; não cometerás adultério”:

ל' [לשון] ציווי ול' [ולשון] הבטחה. ועכשיו הבירור ע"י דבור התורה וזהו כדרך שבא לראות. ואין אנו יכולים כו' וענין תשובה:

uma expressão de mandamento e uma expressão de promessa. E agora, a depuração (birur) se dá por meio da fala da Torá. E isso é “assim como ele vem para ver”. E “não somos capazes”, etc. E o assunto da teshuvá (retorno).

17 ד והנה בחי' ראייה זו וביטול זה הוא נקרא לשמוע בקול דברו בחי' שום תשים עליך מלך וגו' לשמוע בקולו ולדבקה בו וליבטל אליו ית'

4. Ora, este nível de visão e esta autoanulação (bitul) são chamados “ouvir a voz de Sua palavra”, o nível de “certamente estabelecerás sobre ti um rei” etc.: “ouvir Sua voz e apegar-se a Ele”, e ser anulado diante Dele, bendito seja.

(וזהו פי' לשמוע בקול דברו. דברו ממש ע"ד מ"ש לע"ל [לעתיד לבוא] וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר היינו ולא יכנף עוד מור"ך שלא יהיה עוד לבושים המסתירים על הדבור עליון להיות נראה העולם ליש ודבר נפרד

(E este é o significado de “ouvir a voz de Sua palavra”: Sua palavra propriamente dita, conforme o que está escrito sobre o Tempo Vindouro: “E toda carne verá junto que a boca de Havayá falou”, isto é, “Teu Mestre já não Se ocultará (yikanef)”: não haverá mais vestimentas que ocultem a fala suprema, fazendo com que o mundo pareça um “algo” (yesh) e uma coisa separada,

כי אם יראו הכל איך שדבר ה' הוא המהוה ומחיה וכולא קמיה כאין ואפס ממש וכמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פ"כ וכ"א ועמ"ש מזה סד"ה והניף ידו על הנהר. וזהו פי' לשמוע בקול דברו דגבי מתן תורה.

mas todos verão como a palavra de D'us é aquilo que faz tudo vir à existência e lhe dá vida, e como tudo diante Dele é verdadeiramente como nada e nulidade, conforme está escrito em Sefer Shel Beinonim, capítulos 20 e 21; e veja o que está escrito a esse respeito ao final do discurso que começa “E Ele moverá Sua mão sobre o Rio”. E este é o significado de “ouvir a voz de Sua palavra” em relação à Outorga da Torá.

ופי' בקול דברו יובן ע"ד מ"ש בד"ה כי תשמע בקול ומשם יובן איך שגם עכשיו שייך בחי' זו ע"י עסק התורה וכמ"ש בענין אם אין חכמה אין יראה כו' כנ"ל).

E o significado de “a voz de Sua palavra” será compreendido conforme o que está escrito no discurso que começa “Se ouvires a voz”; e dali se compreenderá como mesmo agora esse nível se aplica, por meio do estudo da Torá, conforme está escrito sobre o tema de “Se não há sabedoria, não há temor” etc., como mencionado acima.)

אך צריך להקדים לזה להיות בחי' עושי דברו כי הנה מלכותך מלכות כל עולמים כתיב שכל העולמות עליונים ותחתונים קיומם והתהוותם מאין ליש הוא מבחי' מלכותו ית'.

Mas, para isso, é preciso primeiro estar no nível daqueles “que fazem Sua palavra”. Pois está escrito: “Teu reinado é um reinado sobre todos os mundos”: todos os mundos, superiores e inferiores, sua existência e seu vir à existência do nada para algo, provêm do nível de Sua Malchut (soberania), bendito seja.

ולכאורה א"כ איך יתכן להיות מלך שמו נקרא עליהם. אבל הענין שע"י תורה ומצות ממשיכין בחינת רצון העליון להיות מלך שמו נקרא וזהו קדשנו במצותיו.

Assim, aparentemente, como é possível que "Seu Nome seja proclamado Rei" sobre eles? A questão é que, por meio da Torá e das mitsvot, atraímos o nível da vontade suprema, para que "Seu Nome seja proclamado Rei". E este é [o significado de] "[Que] nos santificou com Suas mitsvot".

וזהו ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם פי' שיברך וימשיך בחי' אתה בחי' חסד להיות מלך העולם ע"י שהי' אלהינו ואנחנו בטלים אליו וקדשנו במצותיו

E este é [o significado de] "Bendito és Tu, Havayá, nosso D'us, Rei do mundo": isto é, que se "abençoe" e atraia o nível de "Tu", o nível de Chessed (bondade), para que seja "Rei do mundo", por Havayá ser nosso D'us, por estarmos anulados diante Dele e por [Ele] nos ter santificado com Suas mitsvot

(ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה תקעו בחודש שופר וסד"ה ביום השמיני שלח. וזהו ענין עושי דברו וזהו אל תקרי בניך אלא בוניך שבונים מדת מלכותו ית' ע"י שממשיכים רצון העליון ב"ה להיות גילוי מלכותו ית'),

(e veja também o que está escrito a esse respeito no discurso que começa "Tocai o shofar na Lua Nova" e ao final do discurso que começa "No oitavo dia, despediu". E este é o tema daqueles "que fazem Sua palavra"; e este é [o significado de] "Não leias banayich (teus filhos), mas bonayich (teus construtores)", pois eles constroem o atributo de Seu reinado, bendito seja, atraindo a vontade suprema, bendito seja Ele, para que haja uma revelação de Seu reinado, bendito seja),

והנה הכח הזה שניתן לבנ"י [לבני ישראל] עם קרובו להיות הגורם להמשיך רצונו ית' הוא ע"י שגילה רז זה לבני שכל אחד מישראל יש לו בהסתר ובהעלם האהבה המסותרת להי'

Ora, este poder que foi concedido aos filhos de Israel, "o povo próximo a Ele", para serem a causa que atrai Sua vontade, bendito seja Ele, decorre de Ele ter revelado "este segredo a Meus filhos": que cada judeu possui, em estado oculto e encoberto, o amor oculto (ahavá mesuteret) por D'us;

וצריך להוציאה מהעלם אל הגילוי ביגיעת נפש וביגיעת בשר כמו שהיה במצרים וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים וגו'

e é preciso trazê-lo do ocultamento à revelação, com o esforço da alma e o esforço do corpo, como ocorreu no Egito: "E amarguraram sua vida com trabalho árduo, com argamassa e com tijolos", etc.

ואמרו בזהר בחומר דא קל וחומר ובלבנים דא ליבון הלכתא שע"י עסק התורה בעיון ובעומק.

E disseram no Zohar: "Com argamassa (chomer)": isto é kal vachomer (a inferência do menor para o maior); "e com tijolos (levenim)": isto é libun hilchesa (o esclarecimento da lei), que se dá por meio do estudo da Torá com análise e profundidade.

18 ועד"ז נתקן לנו התפלה למסור נפשו באחד והעיקר למסור הרצון להיות ביטול הרצון מפני רצונו ית' בסור מרע ועשה טוב וקדש עצמך במותר לך וכן בעסק התורה יותר מרגילותו

E, seguindo essa mesma linha, foi instituída para nós a oração: entregar a própria alma ao dizer "Um" (echad); e o principal é entregar a vontade, de modo que haja a anulação da vontade diante da vontade Dele, bendito seja, em "afasta-te do mal e faze o bem", em "santifica-te naquilo que te é permitido" e, igualmente, no estudo da Torá além do que é habitual;

כי העסק התורה אשר לפי הרגילות הוא דרך הטבע והוא כמצות אנשים מלומדה ועי"ז אי אפשר לעורר המשכת הרצון העליון שהוא נקרא טמירא דכל טמירין (ע' [עיין] בזה"ב [בזהר חלק ב'] ס"פ יתרו דף פ"ט ע"א)

pois o estudo da Torá de acordo com o hábito segue o curso da natureza e é como "um mandamento de homens aprendido de cor"; por meio disso, é impossível despertar a atração da vontade suprema, que é chamada "a mais oculta de todas as ocultas" (temira dechol temirin) (veja Zohar II, fim de Parshas Yisro, fólho 89a),

אלא ע"י התעוררות מקרב איש ולב עמוק למעלה מהטבע שע"י יצא מנרתיקו מהעלם אל הגילוי mas somente por meio de um despertar "do íntimo do homem e de um coração profundo", acima da natureza; por meio disso, ela sairá de seu invólucro, do ocultamento para a revelação.

ולכן עתה בזמן שאין בהמ"ק [בית המקדש] חובה עלינו מצות התפלה שבשעת התפלה כל בעל נפש יתלהב בנפשו לעורר לבבו לה' שע"י יוכל אח"כ להמשיך הרצון העליון ע"י עסק התורה

Por isso, agora, quando não há Templo Sagrado, o preceito da oração recai sobre nós: no momento da oração, toda pessoa de espírito (baal nefesh) deve inflamar sua alma, despertando seu coração para D'us, para que, por meio disso, possa depois atrair a vontade suprema mediante o estudo da Torá;

אלא אי"כ מי שתורתו אומנתו דנשמתי [דנשמתי] אחידא ביי [ביה] להיטא ביי [ביה] כמ"ש במ"א שהוא פטור מתפלה מפני שא"צ [שאינ צריך / שאינו צריך] הכנה לעורר לבבו כו' כמ"ש במ"א.

exceto alguém cuja Torá é sua ocupação, cuja alma está ligada a Ele e arde por Ele, como está escrito em outro lugar; essa pessoa está isenta da oração porque não precisa de preparação para despertar seu coração etc., como está escrito em outro lugar.

19 וזהו בחי' תשובה ובמקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד דמשכין בחילא יתיר מהעלם אל הגילוי.

E isto é o nível da teshuvá (retorno); e “no lugar onde estão os baalei teshuvá (os que retornam), os justos perfeitos não podem estar”, pois eles atraem com força maior (bechayla yatir) do ocultamento para a revelação.

וזהו יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי עולם הבא לפי שבחי' עוה"ב [עולם הבא] הוא מה שנהנין מזיו השכינה

E este é [o sentido de] “Melhor uma hora de teshuvá e boas ações neste mundo do que toda a vida do Mundo Vindouro”, porque o nível do Mundo Vindouro consiste em deleitarem-se com o esplendor da Shechiná (Presença Divina),

דהיינו בבחי' מה שהוא בחי' גילוי ההתפשטות משא"כ ע"י הבעל תשובה נמשך ממקורא דכולא טמירא דכל טמירין כנ"ל

isto é, no nível que constitui a revelação da extensão; ao passo que, por meio do baal teshuvá, há uma atração da fonte de tudo, “o mais oculto de todos os ocultos”, como mencionado acima;

והיינו ע"י דאתכפיא הסט"א [הסטרא אחרא] ואתהפכת חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא כי הנה החשך יכסה ארץ שלא יאיר בגילוי רב למטה כמו למעלה כנ"ל.

e isto ocorre quando a sitra achra (o outro lado) é subjugada, e a escuridão é transformada em luz e a amargura em doçura. Pois, de fato, “a escuridão cobrirá a terra”, de modo que ela não brilhe com grande revelação embaixo como em cima, como mencionado acima,

אלא לפי סדר ההשתלשלות והתלבשות בכיסוים רבים וא"כ גילוי למטה לפי ערך המקבלים. משא"כ כד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] וכי אזי למעלה ולמטה שוין.

mas sim de acordo com a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e com o enco-
brimento por muitas vestes; e, portanto, sua revelação embaixo corresponde à capacidade dos re-
ceptores. Mas, quando a sitra achra é subjugada, etc., então em cima e embaixo são iguais,

כמ"ש כי עין בעין יראו וגוי וכתוב ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד למהוי אחד באחד כנ"ל וזהו
בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע שבחי נעשה

como está escrito: "Pois olho a olho verão", etc.; e está escrito: "Naquele dia, Havayá será Um e
Seu Nome será Um", "para que sejam um em Um", como mencionado acima. E este é [o sentido
de] "Quando Israel antecipou 'faremos' a 'ouviremos'": pois o nível de "faremos",

שהוא ענין המשכת רצונו ית' להיות מלך העולם ע"י מעשה המצות אשר קדשנו במצותיו הוא תחלה
לבחי נשמע שהוא בחי ביטול במציאות אליו ית' שבחי נשמע נמשך מבחי נעשה כנ"ל

que consiste em atrair Sua vontade, bendito seja Ele, para que seja "Rei do mundo", por meio da
realização das mitzvot — "que nos santificou com Seus mandamentos" —, vem primeiro que o nível
de "ouviremos", que é o nível da anulação da [própria] existência (bitul bimetziut) diante Dele,
bendito seja Ele; pois o nível de "ouviremos" é atraído do nível de "faremos", como mencionado
acima

(ועיין במדרש פ' ויקרא רבה ר"פ א' וס"פ ה' מענין גבורי כח עושי דברו. ועיין בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' בלק
דקצ"א ע"א מענין זה ובפ' לך לך ד"צ ע"א) והיינו ע"י שגילה רז זה לבני כו'

(E veja o Midrash, Parshas Vayikra Rabbah, início da seção 1 e fim da seção 5, sobre o tema dos
"poderosos em força, que cumprem Sua palavra"; e veja também Zohar III, Parshas Balak, 191a,
sobre esse tema, e Parshas Lech Lecha, 90a.) E isto ocorre por Ele ter revelado "este segredo a
Meus filhos", etc.,

שהוא ע"י יגיעת נפש ויגיעת בשר להוציא מהעלם אל הגילוי כנ"ל ובאתערותא דלתתא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר המשכת רצון העליון בחינת טמירא דכל טמירין כנ"ל ועיין בפ' בהר דק"ח ע"ב ברחימו דלבייהו לאתקרבא לקוב"ה [לקודשא בריך הוא] אקדימו עשיה לשמיעה.

o que se dá por meio do esforço da alma e do esforço do corpo, para trazer do ocultamento à revelação, como mencionado acima; e “por meio de um despertar de baixo (isarusa dilesata) [vem] um despertar do alto (isarusa dileila”, para despertar a descida da vontade suprema, o nível de “o mais oculto de todos os ocultos”, como mencionado acima. E veja em Parashat Behar, 108b: “No amor de seus corações para se aproximarem do Santo, bendito seja Ele, eles antepuseram a ação à escuta.”

20 וכמ"ש במ"א. ועיין בד"ה יביאו לבוש מלכות. ועיין מ"ש מענין בשעה שהקדימו ישראל נעשה בד"ה צאינה וראינה.

Como está escrito em outro lugar. E veja o maamar que começa “Que tragam vestes reais”. E veja o que está escrito a respeito de “Quando Israel pôs ‘faremos’ antes” no maamar que começa “Saí e vede”,

לא זז מחבבה ואפשר לומר פ"י שהקדימו נעשה היינו שבחינת ביטול דנעשה להיות בטל לבעל הרצון. [sobre] “Não cessou de estimá-la”. E é possível dizer que o significado de terem posto “faremos” antes é: o nível de autoanulação (bitul) de “faremos”, de anular-se perante o Senhor da vontade,

הוא עולה לבחי' מחשבה קדומה הנקרא בקדמין ברא שהוא למעלה מבחי' חכמה והוא מקור התורה והמצות כמבואר למעלה. ועמ"ש בד"ה ביום השמיני שלח בענין פ"י וקדם צרתני:

ascende ao nível do pensamento primordial, chamado “bekadmin bera” (no princípio Ele criou), que está acima do nível de Chochmá (sabedoria); e é a fonte da Torá e das mitsvot, conforme explicado acima. E veja o que está escrito no maamar que começa “No oitavo dia, enviou”, sobre o significado de “E antes (kedem) me formaste”.

21 קיצור. (ובחי' ביטול זה נקי לשמוע בקול דברו וצריך להקדים להיות עושי דברו להמשיך הרצון בהדבור עליון והיינו ע"י גילוי אהבה המסותרת בחי' ביטול רצון שע"י מעורר גילוי רצון העליון

Resumo. (Este nível de autoanulação (bitul) é chamado “dar ouvidos à voz de Sua palavra”, e deve ser precedido por “os que cumprem Sua palavra”: atrair a vontade para a fala suprema. Isso se dá por meio da revelação do amor oculto, o nível da anulação da vontade, por meio do qual se desperta a revelação da vontade suprema.)

ולכן יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז כו' שע"ז ממשיך מלמעלה מסדר ההשתלשלות להיות הגילוי למטה כמו למעלה, וזהו ענין שהקדימו נעשה לנשמע. שבח"י נשמע נמשך מבח"י נעשה שעולה לבח"י רצון העליון בח"י בקדמין ברא):

Por isso, "é melhor uma hora de teshuvá (retorno) e boas ações neste mundo" etc., pois, por meio disso, atrai-se de além da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), de modo que a revelação embaixo seja como em cima. E esse é o sentido de terem anteposto "faremos" a "ouviremos": o nível de "ouviremos" é atraído do nível de "faremos", que ascende ao nível da vontade suprema, o nível de "bekadmin bera".)

22 ה וביאור הענין ע"פ מ"ש ברבות ר"פ ויקרא או שמא משוי שקשה לס"ר נוח לאחד כו'

5. E a explicação do assunto, de acordo com o que está escrito no Midrash Rabbá, no início da Parashat Vayikrá: "Ou talvez um fardo que é difícil para seiscentos mil seja fácil para um só?", etc.;

אם יוספים אנחנו לשמוע כו' ומשה שומע כו' וע"ש שעד"ז פי' גבורי כח כו' לשמוע כו' ע"ש.

"Se continuarmos a ouvir", etc.; "e Moshê ouve", etc. E veja ali que, seguindo essa mesma linha, explica "poderosos em força", etc., "para ouvir", etc. Veja ali.

23 והענין דמבואר במ"א פ' מטות ע"פ לאמר זה הדבר כו' ענין משה נתנבא בזה כו' גילוי קדש העליון

משא"כ בח"י כה כדמותנו כו' ע"ש.

E o assunto é conforme explicado em outro lugar, na Parashat Matot, sobre o versículo "Dizendo: Esta é a coisa", etc.: o assunto de "Moshê profetizou com 'Isto' (zeh)", etc., a revelação da santidade suprema (Kodesh), em contraste com o nível de "Assim" (koh), "à nossa semelhança", etc. Veja ali.

וזה היה הגילוי במתן תורה וזה הי' [היה] קשה לס"ר נשמות לקבל כי גילוי אור א"ס עד"ז מאיר רק בחכמה עילאה שמשם בח"י משה

E esta foi a revelação na Outorga da Torá, e foi difícil para as seiscentas mil almas recebê-la; pois a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof) dessa maneira brilha somente na Chochmá suprema (sabe-doria), da qual provém o nível de Moshê,

כי חכמה כח מה והוא מ"ש במשה ונחנו מ"ה [מה]. משא"כ בס"ר נשמות ששרשן מו"ק [מוי קצוות] שהן המדות שלמטה מבחי" חכמה.

pois Chochmá é koach mah (o poder do “quê”), e é isso que se diz de Moshê: “E o que (mah) somos nós?” Em contraste, as seiscentas mil almas têm sua raiz nas seis extremidades (vav ketzavot), que são os atributos emocionais (midot) abaixo do nível de Chochmá.

24 ולכן פרחו נשמתן כמ"ש נפשי יצאה בדברו וכמ"ש ברבות בשה"ש [בשיר השירים] ע"פ חכו ממתקים. כי גילוי בחי' זו זהו

Portanto, suas almas alçaram voo, como está escrito: “Minha alma saiu quando Ele falou”, e como está escrito no Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim, a respeito do versículo “Seu paladar é doçura”. Pois a revelação deste nível é

כמו שלמעלה היש ולמטה בחי' אין ואפס ממש ועיין מזה בסש"ב [בספר של בינונים] ר"פ ל"ד וס"פ ל"ו. como [é na verdade:] o alto é o “algo” (yesh), e o que está abaixo é o nível do nada e da nulidade absolutos. Consulte também sobre isso Sefer Shel Beinonim, início do capítulo 34 e fim do capítulo 36,

שעיקר גילוי זה הוא בחכמה עילאה כמשי"ש [כמה שכתוב שם] פלי"ה בהג"ה [בהגהה]. וזהו הנקרא לשמוע בקול דברו, שרק משה יוכל לשמוע.

que a essência desta revelação está na Chochmá (sabedoria) superior, como está escrito ali, no capítulo 35, na nota. E é isso que se chama “escutar a voz de Sua palavra”, que somente Moshe podia ouvir.

ועמ"ש בד"ה בפ"י כי תשמע בקול מפתחות הפנימי [הפנימיות / הפנימית] כו' ובסידור בד"ה אדני שפתי תפתח בפ"י בקול דברי אלקים חיים וע"פ קול דודי הנה זה בא מדלג כו'.

E veja o que está escrito no discurso sobre a explicação de “Se escutares a voz”, [sobre] “as chaves interiores” etc.; e no Sidur, no discurso que começa “Ado-nai, abre meus lábios”, na explicação de “a voz das palavras do D'us vivo”, e a respeito do versículo “A voz do meu Amado! Eis que Ele vem, saltando”, etc.

והיינו ע"י שהי' [שהיה] בחי' גבורי כח. ועי' בגמרא שבת פ"י [פרק י' / פרשה י'] (דצ"ב א') ופ"ד דנדרים (דל"ה ע"א)

E isso se deu por ele ser do nível dos “poderosos em força”. Consulte a Guemará, Shabat, capítulo 10 (92a), e capítulo 4 de Nedarim (38a),

לפי שהיה בעל קומה עשר אמות דהיינו שמאיר בו עשר ספירות עליונות דאצילות שראשיתן היא חכמה עילאה.

pois ele era um homem de estatura, de dez côvados; isto é, brilhavam nele as dez Sefirot superiores do Mundo de Atsilut (Emanação), cuja primeira é a Chochmá superior.

והיינו כי כח זהו בחי' חכמה כח מ"ה [מה] ומשם נמשך כח הביטול למס"נ [למסירות נפש]. (ועמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' פנחס דף ר"כ בפ"י העונה אישר"מ [אמן יהא שמיה רבא מברך] בכל כחו).

E isso porque koach (força) é o nível de Chochmá, koach mah; e é daí que se estende a força da autoanulação (bitul) para o autossacrifício (mesirut nefesh). (E veja o que escreveu o Ramaz sobre a Parashá Pinchas, fólho 220, a respeito do significado de “Aquele que responde ‘Amém, seja bendito Seu grande Nome’ com toda a sua força”).

והנה ע"י משה יוכלו נש"י [נשמות ישראל] לקבל לשמוע בקול דברו, וזהו ג"כ ע"י גבורי כח. והנה כח ב"פ [ב' פעמים] יד זהו ענין שאו ידיכם קדש שמבואר בד"ה צאינה וראינה.

Ora, por meio de Moshe, as almas de Israel podem receber [e] escutar a voz de Sua palavra; e isso também se dá por meio dos “poderosos em força”. Ora, koach (força) equivale a duas vezes yad (mão) [em valor numérico]; este é o significado de “Erguei as mãos em santidade”, explicado no discurso que começa “Ide e vede”.

ועי"ז הם עושי דברו עושי לשון תיקון והיינו מ"ש ועתה יגדל נא כח אד' כמ"ש במ"א

E, por meio disso, eles são “os que cumprem (osei) Sua palavra”: osei é uma expressão de retificação (tikun). E é isso que está escrito: “E agora, que a força (koach) de Ado-nai seja engrandecida”, como está escrito em outro lugar;

דהיינו שממשיכים גילוי אור א"ס סוכ"ע בהדבור עליון וזהו ענין העונה יהא שמיה רבא מברך

isto é, eles atraem a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), a luz que circunda todos os mundos (so-vev kol almin), para a fala superior. E este é o sentido de “Quem responde: ‘Que Seu grande Nome seja bendito’”,

והיינו ע"י בכל כחו גבורי כח כנ"ל וזהו ג"כ ענין שיעקב נתן לדוד כ"ח שנה משלו בחי' המשכת הכח בשם אד' כו'.

e isso se dá por meio de “com toda a sua força”, “poderosos em força (koach)”, como mencionado acima. E este também é o sentido de Yaakov ter dado a David vinte e oito anos (koach) de sua própria vida: o nível da atração da força (koach) para o Nome Ado-nai, etc.

25 ונקרא בחי' זו מלאכיו גבורי כח. ע"ד שנתבאר בד"ה ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] בפ"י שרפים עומדים ממעל לו כו'.

E esse nível é chamado “Seus anjos, poderosos em força”, de acordo com o que foi explicado no discurso iniciado pelas palavras “E serei santificado entre os filhos de Israel”, sobre o significado de “Serafins estão acima dele” etc.

וע"כ נקראו מלאכיו גבורי כח גם ע"ד והחיות נושאות את הכסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם והם נושאים ומרוממים בחי' זו לאור א"ס

Por isso, também são chamados “Seus anjos, poderosos em força”, de acordo com “e os Chayot transportam o Trono” e “sobre a semelhança do trono havia uma semelhança com aparência humana”; eles transportam e elevam esse nível à Luz Infinita (Or Ein Sof)

עצמו והכח בהם ע"י ששרשם מעולם התהו כמ"ש כ"ז [כל זה] בד"ה זכור ושמור בדבור אחד בת"א [בתורה אור] פ' יתרו ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] שער השבת גבי כתר יתנו לך כו'

em si; e a força que possuem se deve ao fato de sua raiz estar no Mundo de Tohu, como tudo isso é explicado no discurso iniciado pelas palavras “‘Lembra’ e ‘Guarda’ foram pronunciadas numa única expressão”, em Torah Ohr, Parashat Yitró, e em Pri Etz Chaim, Shaar HaShabat, a respeito de “Uma coroa eles Te darão” etc.,

מלאכים פ"י שח"ב [שחכמה ובינה] נק' מלאכים כו' ע"ש וע' במא"א [במאורי אור] אות מ' סס"א וכפשוטו גבורי כח כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] ספ"ק [סוף פרק קמא] דקדושין (ד"מ ע"א) שלבש כח לכופ יצרו ע"ש.

“anjos”: isto é, Chochmá e Biná são chamadas “anjos” etc. (veja ali); e veja Me'orei Or, letra mem, seção 61. Em seu sentido simples, “poderosos em força” significa, como Rashi explica no final do primeiro capítulo de Kiddushin (40a), que a pessoa se revestiu de força para subjugar sua inclinação. Veja ali.

וזהו כמא"ז ל' (רפ"ד דאבות) איזהו גבור הכובש את יצרו. שנאמר טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלוכד עיר (במשלי סס"י [סוף סימן ט"ז]) והמכוון י"ל [יש לומר] שע"י שכובש את היצה"ר [היצר הרע]

E isso corresponde ao que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram (no início do capítulo 4 de Avot): “Quem é poderoso? Aquele que subjuga sua inclinação, como está dito: ‘Melhor é quem tarda em irar-se do que o poderoso, e quem domina seu espírito do que quem conquista uma cidade’” (em Provérbios, fim do capítulo 16). E pode-se dizer que a intenção é que, ao subjugar a inclinação ao mal,

שהוא מבחי' סיגי הגבורות וממתיקו שיהי' [שיהיה] בטל ליצי'ט [ליצר טוב] שהוא מבחי' אהבה וחסד עי"ז ממשיך המתקת הגבורות מבחי' ארך אפים ורב חסד כו'

que provém do nível das escórias das Guevurot (contenções), e adoça-la, de modo que seja anulada diante da inclinação ao bem, que provém do nível do amor e de Chessed (bondade); por meio disso, atrai-se o adoçamento das Guevurot do nível de “lento em irar-se e abundante em bondade” etc.

ועי"ז הוא עושי דברו שמתקן ובונה הדבור עליון שנק' עיר אלקינו שהוא מבחי' שם אלקי' ושם אד'

E, por meio disso, ele é [um daqueles] “que cumprem Sua palavra”, pois retifica e constrói a fala suprema, chamada “a cidade de nosso D'us”, que provém do nível do Nome Elokim e do Nome Ado-nai;

והוא ממשיך בו הגדלת כח שם אד' כענין ועתה יגדל נא כח אד' כו' והיינו ע"י ה' ארך אפים כו'.
e ele atrai para ela o aumento da força (koach) do Nome Ado-nai, como em “E agora, que a força de Ado-nai seja engrandecida” etc. Isso ocorre por meio de “Havayá é lento em irar-se” etc.

26 ועמ"ש לקמן בביאור ע"פ נשא את ראש בני גרשון כפי' מקדש אדני כוננו ידיך כו' וזהו משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלעתיד עתיד הקב"ה לקרוא לירושלים שם חדש.

E veja o que está escrito abaixo, na explicação sobre o versículo “Faze a contagem dos filhos de Gershon”, a respeito do significado de “O Santuário, Ado-nai, que Tuas mãos estabeleceram”, etc. É isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: que, no Tempo Vindouro, o Santo, bendito seja Ele, dará a Jerusalém um nome novo.

היינו מ"ש ושם העיר מיום הוי' שמה (סוף יחזקאל) כמבואר ברבות תולדות (פס"ה) ובמדרש איכה (דס"ה) ע"ב ס"פ) על אלה אני בוכיה טבא למדינתא דשמה כשם מלכה כו'

Isto é o que está escrito: “E o nome da cidade, daquele dia em diante, será ‘Havayá está ali’” (no final de Ezequiel), como explicado em Midrash Rabbah, Toldot (seção 65), e em Midrash Eichá (68b, final da seção), a respeito de “Por estas coisas eu choro”: “Feliz é a cidade cujo nome é como o nome de seu Rei”, etc.,

דכתיב ושם העיר מיום הוי' שמה (עיין שם) והיינו כי ירושלים הוא יראה שלם ועכשיו נקראת עיר אלקינו והאלקים עשה שייראו מלפניו.

como está escrito: “E o nome da cidade, daquele dia em diante, será ‘Havayá está ali’” (veja ali). Isso porque Jerusalém é yirá shalem (temor completo); e agora é chamada “a cidade de nosso D'us (Elokeinu)”, e “Elokim fez com que temessem diante Dele”.

אכן לע"ל [לעתיד לבוא] יהיו בבחי' יראו את הוי' בבחי' ביטול ממש ע"י ונגלה כבוד הוי' כו' כמבואר למעלה.

Mas, no Tempo Vindouro, estarão no nível de “Temei Havayá”, no nível da autoanulação (bitul) efetiva, por meio de “E a glória de Havayá será revelada”, etc., como explicado acima.

וזוהו ע"י העבודה עכשיו בבחי' גבורי כח שהם הם עושי דברו כו'. ועי"ז יוכלו לשמוע בקול דברו ממש. מה שעכשיו נאמר זה רק במשה כו'.

E isso se dá por meio do serviço de agora, no nível dos “poderosos em força”, que são os que “cumprem Sua palavra”, etc. Por meio disso, poderão “ouvir a voz de Sua palavra” efetivamente, algo que agora é dito somente a respeito de Moshe, etc.,

כנ"ל. וכמ"ש במדרש תהלים (סס"י [סוף סימן] י"ד) שלע"ל [שלעתיד לבוא] יתקיים מה שאמר משה ומי יתן כל עם ה' נביאים ומ"מ גם עתה בחי' זו בעבודה

como mencionado acima. E como está escrito em Midrash Tehilim (final da seção 14): que, no Tempo Vindouro, se cumprirá o que Moshe disse: “Quem dera todo o povo de Havayá fosse profeta”. Não obstante, mesmo agora esse nível [está presente] no serviço,

היינו ע"י עסק התורה שע"יז הוא בחי' קול דברו ממש כמ"ש ואשים דברי בפ"ך וכתוב תען לשוני אמרתך כו'

isto é, por meio da dedicação à Torá, pois, por meio dela, há o nível da “voz de Sua palavra” efetivamente, como está escrito: “E pus Minhas palavras em tua boca”, e também: “Minha língua repetirá Tua palavra”, etc.

ועמ"ש בביאור ע"פ וידעת היום בסופו ע"פ מאמר הספרי שמתוך כך אתה מכיר כו' אך צריך להקדים לזה להיות גבורי כח עושי דברו כו':

E veja o que está escrito na explicação sobre o versículo “E saberás neste dia”, no final dela, a respeito da declaração do Sifrei: “Pois, por meio disso, reconhecerás”, etc. Mas, antes disso, é preciso ser “poderoso em força, cumprindo Sua palavra”, etc.



LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/bamidbar/14/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak